

Finansdepartementet

Yttrande över ”Lite mer lika – översyn av kostnadsutjämnningen för kommuner och landsting” (SOU 2018:74)

Hässleholms kommun är remissinstans för ”Lite mer lika – översyn av kostnadsutjämnningen för kommuner och landsting (SOU 2018:74)”.

Nedan följer de synpunkter som Hässleholms kommun har på förslaget.

Generella synpunkter

Förslaget som helhet upplevs som bra och en översyn med uppdateringar upplevs också som nödvändig.

Det är svårt för kommunen att få ett helhetsgrepp då det inte finns någon tillgång till materialet på kommunnivå för att kunna analysera hur de olika variablerna i delmodellerna riktigt påverkar.

Förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg

Införande av utjämning för socioekonomiska skillnader samt för gles bebyggelse inom förskolan ser vi som mycket positivt då det ger mer lika förutsättningar för kommunerna. Det index för behovskillnader i förskola och i fritidshem som införs utjämnar bland annat för andelen barn 1-5 år respektive 6-12 år med föräldrar som pendlar över kommungräns. Kommunen anser att det borde vara tiden som föräldrarna lägger på pendling som skulle vara avgörande då det kan ta längre tid att ta sig inom kommunen än över kommungränsen. Att ha variabeln för just pendling över kommungränsen kan påverka kommuner med stor geografisk yta negativt. Om det är statistiskt svår att ta fram föräldrars tid för pendling så borde variabeln åtminstone vara pendlingsavståndet istället för pendling över kommungränsen.

Kommunledningsförvaltningen/ Ekonomiavdelningen

Förskoleklass och grundskola

Kommunen tycker att kompensation för socioekonomiska skillnader ska finnas i denna delmodell. Utredaren skriver att det är motiverat med en kompensation för socioekonomiska skillnader men på grund av att det finns ett riktat statsbidrag under 2018-2020 ser han ingen anledning till att föreslå detta. Staten ska inte med hjälp av riktade statsbidrag bygga upp en egen utjämning utan de riktade statsbidragen ska anpassas till kostnadsutjämningen. Kommunen tycker att det riktade statsbidraget ska omvandlas till generellt statsbidrag och att de socioekonomiska skillnaderna utjämnas i kostnadsutjämningen istället.

Kommunal vuxenutbildning

Kommunen ser positivt på att denna delmodell tillkommit eftersom det finns stora behovskillnader mellan kommunerna avseende vuxenutbildning. De kommuner med ett stort flyktingmottagande de senaste åren får sannolikt högre kostnader inom detta område.

Individ- och familjeomsorg

Det är bra att utredaren tagit till sig av den tidigare framförda kritiken från SKL och enskilda kommuner kring två variabler som idag finns med i delmodellen. Den ena variabeln har inneburit att kommunerna fått minskat incitament att förbättra möjligheterna till egenförsörjning med arbetsinkomster och den andra variabeln andel av befolkningen med ekonomiskt bistånd i mer än 6 månader är påverkbar. Kommunen ser positivt på att dessa variabler är borttagna och att det nu fokuseras på strukturella skillnader.

Det är bra att variabeln gränspendling finns med så att de kommunerna med mycket gränspendlare inte överkompenseras på grund av att de visar en för låg inkomststandard i förhållande till verkligheten. Däremot borde även statistik för gränspendling till Finland tas med annars överkompenseras de kommuner med mycket pendling dit i denna delmodell.

Hässleholms kommun

Lars Johnsson

Kommunstyrelsens ordförande